

Jadranka Fatur

27. travnja - 17. svibnja 2011.

Stvarnost u „kadru“

Jadranke Fatur

Milan Bešlić

Da se svakodnevni život zrcali u prolaznim trenucima vremena, i da se u nepovratnim prizorima i neponovljivim scenama ostvaruje u prostoru dobro su znane činjenice u kojima i čitamo te njegove duboke otiske kao autentične „snimke“ ljudskog postojanja. Međutim, upravo se te činjenice, tzv. „obične“ i svakodnevne zagonetne, a njihova se evidentnost i jednostavnost pokazuju tajanstvenom u jedinstvenoj fenomenologiji postojanja. A nije li u tom poniranju u misterij „običnog“ i jedna od temeljnih odrednica umjetničkog djela koje ga nastoji izraziti svojim specifičnim jezikom?

I svojim likovnim djelom Jadranka Fatur otkriva tu tajanstvenost postojanja upravo kroz njegovu svakodnevnost u „običnim“ prizorima, kao i u onim događajima koji prožimaju ljudsko biće dubokim i bolnim osjećajima prolaznosti svega stvorenog i postojećeg. No, svakako valja reći da Jadranka Fatur tu tajanstvenost postojanja izražava ne samo likovnim jezikom, već i onim književnim, stvarajući, dakle, i riječima, a ne samo crtom i bojom. U „književnim crticama“ ,odnosno, u tim „malenim“ pripovjednim formama napisala je vrlo intrigantno književno djelo s nedvojbenim autorskim značajkama za koje je Nives Opačić već primijetila da su „...živi (slikarskim okom uhvaćeni)opisi...“. Ta Jadrankina duboka potreba za jednim i drugim umjetničkim jezikom, za likovnim i književnim, a na koju ovom prigodom trebamo ukazati,

govori najviše o njezinoj iskonskoj stvaralačkoj prirodi koja svoje postojanja „ispisuje“ vlastitim tragovima riječju i bojom potvrđujući i svojim perom i svojim kistom da ja „pisanje“ kako kaže Margritte, „nevidljiv opis misli, a slikarstvo vidljiv opis.“ Zacijelo se u ovoj jezgrovitoj i slikovitoj „definiciji“ može prepoznati stvaralačka odrednica Jadranke Fatur i kao njezina temeljna značajka. A na suvremenoj hrvatskoj likovnoj sceni Jadranka Fatur profilirala je svoju autorsku osobnost kroz iznimno poznavanje slikarskih tehnika u kojima, međutim, nije došla do izražaja samo ta njezina jedinstvena, i gotovo poslovična slikarska vještina koja ju i određuje kao vrsnog znalca klasičnih slikarskih tehnika, već je apostrofirana i njezina rafinirana interpretacija motiva s poetskim konotacijama izrazito simboličkih i likovnih vrijednosti. „Posao slikara je ono ispod vidljivog. I rad i stvarnost su tako skriveni iza vidljivosti koju čine.“ kako to precizira Bernard Noel u studiji „Dnevnik pogleda“. To što je Jadranka Fatur svoj svjetonazor, kao i svoje intelektualno i stvaralačko uvjerenje oblikovala u svoje djelo kroz „posao slikara“ potvrđuje da je ono izgrađeno na klasičnim likovnim vrijednostima i stvarano klasičnim slikarskim tehnikama: uljenoj slici na platnu, akvarelu, pastelu...i da to djelo „funkcionira“ u suvremenoj likovnoj polivalentnoj sceni kao njezin gradbeni čimbenik koji ju, dakle, obogaćuje, i svojim prilogom usustavljuje u njezinoj heterogenoj strukturi.

Tim klasičnim slikarskim postupcima autorica prodire „...ispod vidljivog“ rastvarajući ga u njegovoj višeslojnosti u likovnu činjenicu djela u kojemu se iščitavaju vrijednosti, kako one što odaju „pohvalu ruci“, tako i one u kojima se produbljuju njegove poetske i metafizičke vrijednosti. U tim prizorima svakodnevnih, rekli bismo, životnih situacija i okruženja, ambijenta i prostora autorica „kadrira“ svoje motive: autobusnu stanicu, pješčanu plažu, nemirnu površinu rijeke ili mora, plavetno i prozračnosti neba, grobno mjesto, sarkofage... otkrivajući „iza vidljivosti koju čine“ njihovu tajanstvenost koja prožima svaki, pa i „najobičniji“ motiv. U tom slikaričinom nastojanju da pronikne u stvarnost što ju okružuje u svojem fizičkom postojanju ona otkriva i njezinu višeslojnu strukturu kao vizualnu senzaciju određenu ili „definiranu“ likovnim elementima. Tim je postupkom „ukviruje“ u ciljanom i izabranom „kadru“ od kojega stvara svoj likovni motiv „podvlačeći“ i nazivom djela njegovu čvrstu poveznicu sa ishodištem u stvarnosti: „Rt“(1997), „Pješčana tijela“(2006.), „Dodir vode“, „Odrizi“(2010.)...i dr. I u ovom pozivanju na stvarnost, odnosno, i njezinog „citiranja“ u brojnim motivima Jadranka Fatur izravno upućuje na svoje poticaje i na njihova ishodišna mjesta. Dakako, ne zato kao bi svoje djelo učvrstila u toj istoj stvarnosti, već kako bi ga iz nje „izvukla“ i sažela u njegovoj likovnoj stvarnosti kao autentičan „otisak“ svojeg ljudskog i stvaralačkog postojanja.

Brod. 2009.

pastel na papiru,
70 x 100 cm.

More. 2010.
akvarel .
45,5 x 61 cm.
Odrizi. 2010.
akvarel.
45,5 x 61 cm.

Životopis

Jadranka Fatur rođena je 21. srpnja 1949. godine u Zagrebu. Školu primijenjenih umjetnosti završila je 1969., a Akademiju likovnih umjetnosti, također u Zagrebu, završila je u klasi prof. Miljenka Stančića 1974. godine. Od 1973. do 1977. godine suradnica je Majstorske radionice prof. Krste Hegedušića. Godine 1977./78. kao stipendist francuske vlade pohađa École Nationale Supérieure des Beaux-Arts de Paris. Član je Hrvatskog društva likovnih umjetnosti od 1974. Od 2004. godine radi kao docent na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu, a od 2009. godine u zvanju izvanrednog profesora.

Samostalne izložbe

1974.
Zagreb, Galerija „Izlog“ – Oktogon
1976.
Zagreb, Galerija VN, knjižnica „Vladimir Nazor“
1977.
Zagreb, Velika Gorica, Muzej Turoplolja Beograd, Galerija Doma JNA
1980.
Zagreb, Knjižnica „Vjekoslav Majer“
1981.
Zagreb, Galerija „Dubrava“
1982.
Zadar, Gradska loža (s Ratkom Petrićem)
1984.
Karlovac, „Zorin – dom“
Šibenik, Izložbena dvorana Muzeja grada Šibenika
Niš, Galerija savremene likovne umjetnosti
Velika Gorica, Galerija Gaiženica
1985.
Varaždin, galerija slika
1987.
Zemun, Umjetnička galerija „Stara kapestanija“
Zagreb, Galerija „Josip Račić“
1990.
Paris, Cité Internationale des Arts/Salles Sandoz (s Ratkom Petrićem)
1991.
Zagreb, „Hrvatska kuća“ (Fatur, Petrić, Smerdu – u sklopu projekta „Oči istine“, Muzejski prostor
1994.
Sesvete, Galerija „Kurija“ – Muzej Prigorja Sesvete
2005.
Zagreb, Akademija likovnih umjetnosti „Galurija“
2010.
Zagreb, Knjižnica Marije Jurić Zagorka, Izložba crteža i akvarela povodom promocije knjige „Smiješno u Rudini ili...“ kojoj je autorica.

Sudjelovala je na više od 200 skupnih izložbi u Hrvatskoj i u inozemstvu.

Nagrade

1974.
Zagreb, Nagrada za slikarstvo na 7. Salonu mladih
1977.
Zagreb, Nagrada SKOJ-a za scenografiju Banja Luka, Nagrada Fonda „Moše Pi-jade“ na 8. jesenjem salonu
1978.
Paris, Diploma Mention honorable na izložbi „Le Salon 78“
1980.
Čačak, Nagrada radničkih savjeta rad-nih kolektiva Čačka
Na 11. memorijalu Nadežde Petrović,
1981.
Rijeka, Nagrada za slikarstvo na 11. biennalu mladih
1983.
Zagreb, Nagrada ULUBIH-a kolonije Počitelj na 9. zagrebačkoj izložbi jugo-slavenskog crteža
1984.
Rijeka, Otkupna nagrada na 9. među-narodnoj izložbi crteža
Sombor, Otkupna nagrada na VIII trije-nalu savremenog jugoslavenskog crteža
Tuzla, Otkupna nagrada na 3. INTER-BIFEP-u
1985.
Požarevac, I nagrada na 2. biennalu „Milene Pavlović – Barilli“

Izložena djela

1.
„Raka mog oca“, akvarel,
51 x 36 cm. 1992.
2.
„Rt“, akvarel,
36 x 51 cm. 1997.
3.
„Prvi sarkofag“, pastel na papiru,
55 x 75 cm. 2004.
4.
„Tragovi“ (u Ninu), pastel na papiru,
55 x 70 cm. 2004.
5.
„Valovi“, pastel na papiru,
55 x 70 cm. 2004.

6.

„Portret R.P. sa sarkofagom“,
pastel na papiru, 50 x 70 cm. 2004.
7.

„Ležaj 2“, pastel na papiru,
70 x 100 cm. 2006.
8.

„Pješčana tijela“, pastel na papiru,
70 x 100 cm. 2006.
9.

„Sjene“, akvarel,
46 x 55 cm. 2008.
10.

„Sjene 2“, pastel na papiru,
75 x 100 cm. 2008.
11.

„Kako nastaje sjena“, akvarel,
55 x 46 cm. 2009.
12.

„Brod“, pastel na papiru,
70 x 100 cm. 2009.
13.

„Autoportret“, pastel na papiru,
55 x 75 cm. 2009.
14.

„Tri sarkofaga“, pastel na papiru,
70 x 100 cm. 2010.
15.

„More“, akvarel,
45,5 x 61 cm. 2010.
16.

„Dodir vode“, akvarel,
45,5 x 61 cm. 2010.
17.

Križ, akvarel,
61 x 45,5 cm. 2010.
18.

„Odrazi“, akvarel,
45,5 x 61 cm. 2010.
19.

„Raka“, pastel na papiru,
100 x 70 cm. 2011.
20.

„Privremenost“, akvarel,
61 x 45,5 cm. 2011.
21.

„Umijeće sjećanja“, akvarel,
61 x 45,4 cm. 2011.

Pješčana tijela. 2006.
pastel na papiru,
70 x 100 cm.

Kulturno informativni centar, Zagreb
Preradovićeve 5, tel. 01 48 10 714
e-mail: kic@kic.hr, www.kic.hr

Izdavač / Publisher:
Kulturno informativni centar, Zagreb
Za izdavača / For the Publisher:
Goran Pavletić
Urednik kataloga / Editor:
Milan Bešlić
Savjet galerije / Gallery Council:
Stanko Jancić, Igor Zidić, Milan Bešlić,
Ante Kuduz, Eugen Kokot, Andrej Smrekar,
Dominique Narran
Likovni postav izložbe / Exhibition set-up:
Milan Bešlić
Tehnički postav / Technical set-up:
Josip Jurendić
Fotografija / Photography:
Goran Vranić
Oblikovanje / Layout:
Artdizajn, Zagreb
Lektor / Proof-reader:
Helena Antić
Tisak / Printed by:
Šolta, Zagreb
Naklada / Print run: 200

Izložba je ostvarena sredstvima
Ministarstva kulture RH i Gradskog ureda
za obrazovanje, kulturu i šport Grada
Zagreba, Zagreb, travanj 2011.

Galerija Forum, Zagreb, Teslina 16, tel. 01 48 10 710